

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ.

Цијена:

За ЦРНУ ГОРУ на годину 4
фор., на по године 2 фор.За АУСТРО-УГАРСКУ БОС-
НУ и ХЕРЦЕГОВИНУ на год.
6 фор., на по год. 3 фор.За све остале земље годишње
по еран. у злату, на по године
10 еран. у злату.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Преплата шаље се поштом
упутницом непосредно админис-
трацији „Гласа Црногорца“ на
Цетиње, а коме је наручије, г.
Петру Рамодановићу, к. п. аген-
ту у Котор. Донио се плату
уредништву. Рукописи се не вра-
ћају.За огласе плаћа се: за сваку
ријеч или за број од пет цифа-
ра по 2 новчића за први пут, а
за сваки даљи пут по 1 новчић.

СЛУЖБЕНИ ДИО.

и

НИКОЛА И.

по милости Божјој

Књаза и Господара Црне Горе.

На предлог Нашег Државног Савјета;
ријешисмо се наредити и наређујемо овај

ЗАКОН

о измјенама и допунама у закону о
пенсијама од 6 децембра 1902 год

Чл. 44.

Ставу 3. додаје се:

такође и надлежно Министар-
ство може таквог чиновника предло-
жити за пензију.

Чл. 46.

гласи:

Право на пензију задобија чи-
новник кад наврши 12 година службе.Кад чиновник наврши 40 година
своје службе добива 70% своје плате
као пензију.Кад је чиновник одслужио 12
година а ставља се у пензију прије
навршетка четрдесете, пензија ће се
рачунати за тај број година сара-
мјерно од 70% његове потоње плате,
т. ј. за сваку годину 1,75%.Наређења овога закона важе у
погледу пензије за све државне чи-
новнике, не обавурући се на већ по-
стојеће законе.Митрополит, епископи и чланови
конвенторје користе се овим зако-
ном; доцим парохјални свештеници
имају свој засебни законик о пенси-
јама.Калуђери улажу у државни фонд
који их је дужан из државнота до смрти.Наређења овога закона важе у
погледу пензије и за учитеље (чл. 4.
и 13. закона од 15 августа 1897.)

Чл. 47.

ставу 1. додаје се:

Ни једном чиновнику не могу
се рачунати године службе за пензију
прије но напуни двадесету годину
својега живота.

Чл. 53.

гласи:

За осигурање пензионисаних
чиновника, удовица и дјеце умрлих
чиновника постоји у Министарству
Финансија нарочити фонд под име-
ном „Пензион фонд за пенциони-
сане чиновнике, удовице и дјецу
умрлих чиновника“.Овај фонд стоји под управом
Министра Финансија, који ће подно-
сити редовно сваке године Главној
Државној Контроли рачуне о при-
ходама и расходима о истом фонду
на преглед; у недостатку овога фон-
да, Министарство Финансија попу-
ња га.

Чл. 54

став 4. гласи:

Интерес на капитал фонда.

Чл. 58.

гласи:

Количина пензије удовица или
малољетне дјеце равна је половини
васлужене пензије умрлог чинов-
ника.

Чл. 60.

став 2. гласи:

Женска дјеца: а) кад се удају
или навршетком осамнајесте годинеи б) из узрока под б.) у тачки првој
наведеног;

став 3. гласи:

Мушка дјеца: а) са навршетком
осамнајесте године живота, б) такође
из узрока наведеног под б.) тачке
прве.

Чл. 68.

гласи:

Чиновници, које овај Закон у
служби ватече, почињу одмах давати
улоге по наређењима овога Закона
и добивати пензије по истом.

Чл. 69.

гласи:

Наређењима, садржаним у члан-
цима овога Закона, укидају се сви
досадашњи закони о пенсијама, осим
свјештеничког.

Чл. 70.

Овај Закон ступа у живот 4
септембра 1904 год.Чиновни државних чиновника гра-
ђанскога реда одређени су у прило-
гу А. која је саставни дио овога
Закона.Наређујемо свима Нашим Ми-
нистрима, да се о извршењу његовом
старају.

Цетиње, 3. септембра 1904. год.

Никола И.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО.

ДВОРСКЕ И ДИПЛОМАТСКЕ ВИЈЕСТИ.

— Његово Краљевско Височан-
ство Господар, желећи дати израва
својих најсрданнијих жеља према
Његовом Величанству Краљу Петру
и Србији, изаслао је Њ. Њ. Кр. В.В.
Књаза Насљедника и Књегинју На-
сљединцу Милицу, да представљају
Њега и Црну Гору приликом сре-
ће кривисања Његовог Величан-
ства Краља.Њихова Краљевска Височанства
отпутовала су у Биоград прошле
сриједи. У Њиховој пратњи налазе се:
Госп. Војвода Гавро Вуковић, мини-
стар иностраних дјела; госп. Андрија
Радовић, маршал Књ. Двора; госп.
бригадир Јанко Вукотић, начелник
општо-војног одјељења министарства
војног, командант бригаде Стојеће
Војске; госп. Нико Пејановић, ажу-
тант Њ. Кр. В. Књаза Насљедника
и госп. Др. Станко Матановић, двор-
ски лекар.— Њ. Пр. Господин Андрија
Шчеглов, царско-руски министар ре-
видент, повратио се је са одсуства.— Госп. Лобачев, царско руски
вице-консул у Скадру, привремени
геронт тамошњег књаж. консулата
допутовао је на Цетиње.

ЦЕТИЊЕ, 3 септембра.

УМБЕРТО,

ПРЕСТОЛОНАСЉЕДНИК ИТАЛИЈЕ.

У четвртак, 2. септембра, у 11
сати поћи Њево Величанство Јелена
Краљица Италије обрадовала је кра-
љевски Савојски Дом мушким че-
дом, а краљевину Италију Престо-
наследником, којему је дато име
Умберто, Књаз од Пијемонта! Радост
италијанског Владајућег До-
ма и италијанског народа радосно јеодјекнула прије свега код нашег уз-
вишеног Владајућег Дома Петрови-
ћа-Његоша, којег са Домом Савој-
ским, осим родствених веза, везују
још и истовјетне тежње и исто-
вјетни велики подвизи за јединство
и ослобођење народа, којима их је
Промисао Божји на крмилу држав-
но поставио. Радост италијанског
народа дијели данас потпуно и сва-
ки Црногорац, код којих су још
увјек свјежо највјештије успомене
на урођену доброту и племенито
срце узвишене и љубљене ћерке на-
шег Господара, данашње италијан-
ске Краљице Јелене и сретне мајке
италијанског Престолонаследника.Потакнута том искреном радош-
ћу, Црна Гора подноси узвишеноме
Савојском Дому и италијанском на-
роду своја најтоплија честитања, ели-
чући:Живио Престолонаследник Ум-
берто!

Живио Узвишени Савојски Дом!

* *

Чим је у петак у јутро ова
радосна вијест на Цетиње стигла,
војена музика свирајући дошла је
пред Свијетли Двор, а чиновниш-
тво и грађанство похитало је, да
Књазу Господару и Књагини Ми-
лени своја честитања поднесе. Ис-
пред Двора војена музика упутила
се је пред италијанско посланство,
гдје је одсвирала италијанску химну,
па је за тијем свирајући варош оби-
лазила.У 11 сати одржато је у двор-
ској капели свечано благодарење.
При благодарењу служио је Његово
Високопресвештенство г. митропо-
лит Митрофан са мјесним свештен-
ством, а присуствовали су: Њ. Кр.
Височанство Књагини Милена, Њи-
хова Височанства Књаз Мирко и
Књагини Наталија, наши министри
и великодостојници, дипломатски кор
и чиновништво у паради. За врвјеме
изласка из цркве, као и за врвјеме
честитања, које је за тијем у Двору
слиједило, са „табје“ су пуцали
топови, а пред Двором је свирала
музика. У вече је варош била осви-
јетљена, а музика је свирајући оби-
лазила варошким улицама.

Јапан и Њемачка.

Јапан као да није веома задо-
вољан с Њемачком. Јапански лист
„Иџи Шимто“ отворено напада Ње-
мачку и пребацује јој њено „дво-
лично“ држање у свима међународ-
ним сукобима, од којег ви овога
пута, у руско-јапанском рату, исто-
ла није, пошто, по мишљењу Јапана-
ца, јавио нек ректно држи неутрал-
ност, а тајно је, шта више, и на-
рушава у корист Руса. Но јапански
лист ни ту се не зауставља, него
пријети Њемачкој, да би данашњи
рат могао и више размијеру увести.
Даље „Иџи Шимто“ чита ъемач-
ким дипломатима читаве наравствене
лекције, наглашујући, „да се
мучно може узети као здрава по-
литика пријатељство с разбјеном
државом и одаљаване од оне државе,
чија свла све више расте и то баш
у онајем прелјелима, у којима ће
Њемачка бати скоро принуђена, да
се постара о осигурању својих бит-
них интереса.Говори се, да је сувише дрски
тога чланка послужио као узрок,
те је први секретар јапанског по-
сланства у Берлину походио ъемач-
ко министарство иностраних дјела и
стао увијеравати, да јапанско мини-
старство није ни најмањег учашћа
примало у писању тога чланка.Кад би то и била истина, опет
је врло занимљива појава тога члан-
ка. Кад тај чланак упоредимо с оним
подозрењем, што га је јапанско-ко-
рејски трговачки уговор изазвао у
јевропским трговачким круговима,
овда једно и друго доказује само то,
да су „успјеси“ на бојном пољу
потпуно валуђели Јапанце, те не
сматрају за потребито, да паве на
тој у својим односима према Јевропи
у опште и према Њемачкој особито.
Јапанци су тако својим успјесима
опијени, да им сад, што оно говоре,
„није ни море до колена.“Односно Њемачке, Јапанци хи-
тају да буду према њој тако рећи
више у офанзивни и сматрају, да је
то много zgodније и пробитачније
за њих, пошто мисле, да би Њемач-
ка данас-сјутра могла представити
Јапану мање или више озбиљне
захтјеве.Ствар је у томе, ако је још су-
мњиво, да Њемачка нарушава неут-
ралност према Јапану, у сваком
случају није сумњив факт, да је не-
стало једног ъемачког војно-морског
агента, који је изашао из Портарту-
ра. Кад се зна, како се Јапанци по-
нашају према мирним портартурским
становницима, који на цонкама из
пристана излазе, овда не би били
далеко од предпоставке, да су Јапан-
ци заробили и цонку, на којој је
био и ъемачки војно-морски агент,
а може бити да су и на краће с
њим рачуне пречистили, те да се је
он обрео на морском дну, а његов
дневник и важни документи о стању
Портартура — дошао је у јапанске
руке.У сваком случају јапанска вла-
да боље би могла доказати своју
негиност у чланку „Иџи Шимто“
тијем, да се постара, да нађе пропа-
лог ъемачког агента, него голим
увјеравањем. Но једна од карактер-
них јапанских особина јест влопамће-
ње и осветљивост, те они не могу
опростити Њемачкој оно учашће,
што га покава према руској портар-
турској ескадри, која је тражила и
нашла сигуран закон у ъемачком
пристаништу.

НОВИ РУСКИ МИНИСТАР УНУТР. ДЈЕЛА.

Мало је до сад било руских држав-
ника, кога је очекивала тако трудна за-
даћа, као што је она, која чека новона-
менованог министра унутрашњих дјела, же-
нерал ађутанта Књаза Петра Дамитријевића
Свјатополк-Мирскога. Русија преживљује
данас такве историјске догађаје, који могу
имати одсудног утицаја на сву даљу судбу
руског државе.Русија је свјесна тога, да чим се ви-
ше данашњи рат продужавао буде, тијем
више жртва ваља да поднесе и пажиња
руског владе тим више ваља да буде скре-
пнута на Далеки Исток, а благодарећи томе,
лакше је руским непријатељима радити и
бургијашити, који једва и чекају, да се
користе сваки потешкоћама, а како ла да
се не би користовали неуспјесима Само
необична сила духа и потпуна слога наме-
љу владе и народа, могу умирити незадо-
вољне елементе и дати спољашњему непри-
јатељу отпор, који би био достојан Русије.

Рат између Русије и Јапана.

ТОКИЈО, 29 авг. — Куроки јавља, да су Руси последије боја код Љаојанга превезли у Мукден више од 10.000 рањеника, а на бојипуту осталих 3000 мртвих.

ТОКИЈО, 30 авг. — (Званично) Укупни губитци јапанске војске у битци код Љаојанга износе 17539 војника, међу њима 136 официра убијених и 464 рањена. На десно Курокијево крило долази од овог броја 4866, на средипте 4992, на лијево крило 7681 војник.

ПЕТРОГРАД, 30 авг. — Цар је повлао на оружје резервисте из 22 војва округа бесарабске, јекатеринславске и тауријске губерније, које припадају одеском војном округу, као и један дио резервних официра из цијеле државе.

ТОКИЈО, 31 авг. — Ојама јавља, да се руска коњица показује у близини Јантаја, а пјешадија и артиљерија држи се железнице међу Јантајем и Мукденом. Ојама мисли, да Руси очигледно намјеравају остати у додиру с непријатељем.

ПЕТРОГРАД, 31 авг. — (Званично). Сахаров јавља од 29 авг., да се сјеверно од огранка железнице код Јантаја не налази већи број непријатеља, али у јужном правцу пут Љаојанга налазе им се пространи логори.

ПЕТРОГРАД, 1 септ. — Куропаткин јавља 30 августа: Немам никаквог извјешћа о каквим год новим сукобима. Непријатељ не показује никакву активност. Видјели смо велике јапанске логоре југо-источно од Мукдена.

ПЕТРОГРАД, 2 септ. — Сте-сељ јавља Цару 15 августа: Ноћу 14 августа за вријеме велике кише и олује Јапанци су поново покушали да нападну наше позиције на лијевој крилу, а тако и тврђаву, али су били свуда одбијени. Наши су губитци незначителни. Имасмо три војника убијена и 2 официра и 98 војника рањених. Док смо сахрањивали мртве Јапанце, непријатељ је пуцао на наше војнике, и ако су они носили знак „црвеног крста“. Ноћу 20 августа непријатељ је навалио на главице „Високаја“ и „Длинија“ и на сусједне тврђаве, али је и ту био одбијен. Једно непријатељско одјељење наишло је на мине, које смо поставили и прикрили камењем и травом. Много људи одлећело је у ваздух. Ми смо имали једног официра и 7 војника рањених.

ТОКИЈО, 2 септембра. — Ојама јавља: Јако одјељење руско налази се јужно од ријеке Хунхо. Руси се утврђују на висовима с обје стране ријеке Љаохо код Тјелина.

ПЕТРОГРАД, 2 септ. — Из Харбина се јавља, да су Јапанци прекинули напредовање пут сјевера и да је њихова главна снага око Љаојанга. Мисли се, да су Јапанци изнурени биткама од Љаојанга.

ПЕТРОГРАД, 3 септ. — Куропаткин јавља, да до 1 ов. мј. није било никаквог сукоба. Непријатељске предстраве напредовале су пет миља сјеверно од станице Јантај.

ЉАОЈАНГ, 3 септ. — „Рајтер“ јавља, да се војска јапанска налази у Љаојангу и поправља порушене мостове.

ТОКИЈО, 3 септ. — Ојама јавља, да се положај руски у правцу Мукдена није промијенио. Број закованих Руса код Љаојанга износи 3100.

ПЕТРОГРАД, 3 септ. — Алексјеј јавља извјештај генерала Сте-сеља, у коме се каже, да су Јапанци продужили бомбардовати тврђаве

и унутрашњост мјеста, као и пристан. У варош су изабацили око 250 топовских метака. Портартурека по-сада примила је с највећим одушевљењем вјест о рођењу Царевича Алексеја.

НАГАСАКИ, 3 септ. — „Рајтер“ јавља, да је једна инглеска једрењача наишла на мину код Портартуре и да је само једна особа спасена. Мисли се, да је једрењача хтјела да пробије блокаду.

ЛОНДОН, 4 сеп. — Из Тјени-чина се јавља, да се Руси налазе још увијек око главног пута Мукден—Симјинтиан и да бране своје десно крило једним цијелим корпусом појске, који се налази виже ријеке Хунхо. Јапанци искрцавају непрестано појачавања и упутили су ријеком Ли-ахо вимску одјеђу и хране за војнике.

ПЕТРОГРАД, 4 септ. — Из Харбина се јавља 2 ов. мј. да се око Портартуре налази велики број љешена, а непријатељ смета, да се сахране. Бомбардовање тврђаве продужује се, али ипак у великим равнацима. Непријатељ пуца и на санитарне станице. Расположење портартурске посаде изврсно је; оскудице на храни нема и све је предвиђено за дужу упорну одбрану.

МУКДЕН, 3 септ. — „Рајтер“ јавља, да Јапанци марширају од истока према Мукдену. Велика сила руска спремна је, да их дочека.

БЕЧ, 30 авг. — Свечано је отворен девети међународни новинарски конгрес.

БЕЧ, 30 авг. — Књаз Ђорђе грчки отпутовао је у Петроград.

БЕЧ, 31 авг. — Тесар примио је у аудијенцију књаз бугарског, па му је доцније узвратио посјету, а у вече био је у двору у почасти књажеву свечан објед.

АТИНА, 3 септ. — Тврди се, да је Теотокис дао изјавити вођи крђанског позиције, ако књаз Ђорђе не буде успио у свом настојању код велесила око присаједињења Крђа с Грчком да ће Крђани до-бити веома либералан устав.

РИМ, 4 септ. — Вјест о рођењу Престолонаследника прамљена је у свој Краљевини с великим одушевљењем. Одаскуда долазе у Раконији безбројна честитања. Синоћ је Рим био величанствено осветљен. Краљ је телеграфирао из Раконији мини-стру-предсједнику Ђолитију, да дару-је милијон лира у корист изнемо-глих радника.

ОБЈАВА.

У неђељу, 5. Септембра т. г., а у присуству нарочитог изасланика Министарства Војног, давати ће се у команди II. баталиона Стојеће Војске у Подгорици на јавној лици-тацији контракти: хљеба, меса, ориза, паште, нафе, цукра, масти, пасуља, уља слатног, дрва, вина, фуражи (зоби, си-јена, сламе за простиру) и т. д. у оно-ликој количини, колико буде потре-бито за онај баталион у течају од 1. Јануара до 31. Децембра идуче 1905 год.

Месо, хљеб, дрва, вино и фураж лицитираће се свако посебно, а све остало у једној групи.

Подузимачима меса и хљеба тражи се кауција по од двије стоти-не наполеона у готовом новцу или триста у сигурној валови, а подузи-мачима: дрва, вина, фуражи и све остале хране по стотина наполеона у готовом новцу или стотина и педесет у сигурној валови.

Истовјетни контракти за издржа-вање обију батерија и коња Стојеће артиљерије давати ће се у Никшићу на Мали Госпођин-дан, 8 септембра тек. год., а за издржавање: Дворске

страже, Војничке школе, I батали-она и Музике на Цетињу (у коман-ди I баталиона) у неђељу, 12 исто-га мјесеца.

Лицитацја ће се вршити при дотичним командама у означене дане, почевши од 8 сахата изјутра па до часа, којег ће изасланик одредити за сваки засебна инквент; а на два дана раније у свакој од поменутих команда моћи ће се видјети увори и каквоћа појединих артикала, као год и контрактски услови са одгова-рајућим обавезама.

Цетиње, 11. Августа 1904 год.

Рег. Број 2809.

Адм. одј. Бр. 899—I. 1904—IV—9

Из Административног одјељења Министарства Војног.

3—3

ОБЈАВА.

У уторник, 14. Септембра тек год., даваће се у овдашњем војном стану на јавну продају стара вој-ничка одјећа и обућа, која није ви-ше војсци за употребу; те се са овим ставља до знања свакоме, ко би желио исту купити, да се рече-ног дана пријави у команду I-ог ба-талиона изасланику административ-ног одјељења Министарства Војног, који ће са том продајом руководити.

Лицитанти дужни су за купље-ну робу положити најмање трећину од укупне суме у готовом новцу а за остатак гарантовати са сигурном валогом или јемцима.

Продавање се посебно одјећа а посебно обућа, или пак обоје зајед-но по жељи сигурнога купца, који највећу цијену понуди; а по уви-ђаности самога изасланика може се једна иста врста робе подијелити међу више купаца.

Цетиње, 11 Августа 1904. г.

Рег. Број 2809.

Адм. одј. Бр. 899—II. 1904—IV—9

Из Административног одјељења Министарства Војног.

3—3

ОБЈАВА.

Инквентирање руја Катунско-Ри-јечке, Зетско-Брдске и Приморско-Црмничке области, у присуству вла-диног повереника, било је 6. овог мјесеца у Подгорици.

Као закупник овогодишњег ру-ја у поменутих областима остао је г. Анђел Нуп Кола, као онај који је понудио највећу цијену, по коју ће руј куповати.

Закупник г. Анђел Нуп Кола почевши од 1. септембра ове годи-не па све до 1. марта 1905. године примаће и одмах плаћати руј сваког дана осим неђеље у својим магацини-ма у Подгорици, на Ријеци сриједом, четвртком, петком и суботом, а сва-ког понедељника и уторника у Се-љанима.

Закупник, пошто се руј изије-ри на децималу, плаћаће за свако 30 кила руја круна 2. и 40 хелера.

Народ у реченим областима про-даваће руј само закупнику г. Анђе-лу Нуп Кола, а ако се ко ухвати, да га је другогме продао, надлежна власт наплаћаће закупнику од про-даваоца онолико колико продата ко-личина руја износи по утврђеној цијени.

Руј мора бити добро зелен, про-сијан на обично до сад употребљена сита и чист без икакве смјесе (горе, земље, и без клиџа) а препоручује се народу, да га не доноси у ка-шљиве дане на продају у гореовна-чене магацине.

Продаваоц је дужан плаћати мјерачину општинску, а гдје је нема плаћаће по 4 хелера на бreme (око 30 кила).

Руј, који не би био зелен, про-сијан и чист закупник га може од-бити, а продаваоц не смије га нико-ме продавати до 1. марта 1905. г.

У случају неспоразума о какво-ћи руја продаваоц и закупник име-новаће своје пуномоћнике, који, ако се не сложи, подносе ствар на рије-шење државном чиновнику, који је одређен као вјештак за таква испи-тивања.

ПБр. 3925. Из кинцеларије Ми-нистарства Унутрашњих Дјела, 19. августа 1904. г., на Цетиње.

2—3

О Г Л А С.

Министарство Финансија овим износи на јавну продају дољешмено-вану непокретну државну имовину, која се налази на Ријеци Црнојевића:

- 1) једну кућу са седам вилтова млина;
- 2) једну кућу, која се налази у близини млина;
- 3) једну тезу и
- 4) око шест рала земље са воћем и осталим дрвћем, које овој земљи припада.

Од ове гореименоване имовине два су дијела својина Министарства Финансија, а један дио браће Мата-новића. Ко би желио купити ову имовину, која припада Министар-ству Финансија, нека се обрати ради подробица обавјештења о истој и ради погодбе канцеларији Министар-ства Финансија на Цетињу.

Бр. 868.

На Цетињу, 28 маја 1904 год.

Из канц. Министарства Финансија.

2—6

О Г Л А С.

Књ. Министарство Финансија из-носи на продају двије државне куће, које се налазе у овој вароши, и то:

Кућу, која је купљена у г. ко-мандира Гатала, налазећу се у офи-церској улици под бр. 7 код општин-ског парка, и

Кућу купљену у г. Филипа Ковачевића, која се налази у улици Баја Пипљавина под бр. 16.

Ко би желио купити једну или обадвије ове куће, нека се пријави потписатој канцеларији, гдје ће до-бити извјешће о цијенама и условима.

Број 1323.

Цетиње, 20 августа 1904 г.

Из канцеларије
Књ. МИНИСТАРСТВА ФИНАНСИЈА.

3—4

Приватне објаве.

Поштанске марке

употребљене купујем из најбоље цијене. Изволте назначити количину и цијену на J. Heinzl, Budapest, I. Mészáros u. 19.

Heinzl

P. 20.

Бр. 43.

8—11

НА ЗАПЊЕ.

Књиговезачка школа и радионица „Друштво за потпомагање заната и трго-вине“ на Цетињу нарађује све послове, који у књиговезачку струку спадају, као: протоколе свију прста простијих и најфи-нијих са патент корицама. Израда, према наруџбини, у платну или кожи.

Препоручује се привреним управама за вараду свих црквених књига у кожи, еван-гелија у кадифи са алаторезом. Цијена умјерена. Израда добра и тачна.

P. 60

Бр. 89

1—1